

Το νέο αεροδρόμιο στο Καστέλι

Η εκτέλεση του έργου κατασκευής του νέου αεροδρομίου στο Καστέλι Ηρακλείου στην Κρήτη επισπεύδεται.

Η στιγμή θα καταγραφεί μελλοντικά, ως ιστορική. Οριστικοποιείται η επιλογή της μετατροπής της Περιφέρειας Κρήτης σε τουριστικό θέρετρο. Ο πρωτογενής τομέας θ' αποτελεί παρελθόν σύντομα σ' ένα από τα πιο παραγωγικά μέρη της χώρας, καθώς στο νησί μας θα στοιβάζεται σε λίγο πια άλλο ένα αεροδρόμιο. Το σύνολο τέσσερα, σ' ένα νομό δύο. Όταν η Αττική των 5.000.000 κατοίκων διαθέτει ένα, η Θεσσαλονίκη των 1.000.000 κατοίκων επίσης ένα.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ

Πολύ δύσκολα πια η πορεία μπορεί ν' αναστραφεί. Οι πρόδρομες εργασίες επιταχύνονται κι οι αγρότες πρέπει ν' αρχίσουν να τα μαζεύουν. Το Καστέλι κι όλες οι γειτονικές περιοχές κι όλος ο νομός μάλλον θα μετατραπούν σε σύντομα σε πολύβουες, αστικές, άναρχα πάντα δομούμενες περιοχές. Φρόντισαν και συνεχίζουν να φροντίζουν γι αυτό *«εκείνοι, που με τις παράτες τους τις κρύες, με υπέρ βωμών και εστιών και έως εσχάτων, κραυγές και ψιθύρους και υποσχέσεις για φωτεινά μέλλοντα, τ' αυτιά μας θρυμματίζουν, το βίο μας αλωνίζουν»*.

Οι μπουλντόζες, το σύμβολο της «αλλαγής» και της «οικονομικής ανάπτυξης» έπιασαν κιόλας δουλειά. Ξεριζώνοντας δεκάδες εκατοντάδες ρίζες, αρχαίων και νέων ελαιώνων, αμπέλια, εκχερσώνοντας και ισοπεδώνοντας, εκτοπίζοντας τους κατοίκους τους για ένα κομμάτι ψωμί, που ακόμη δεν ευδόκησαν να λάβουν.

Οι ελπίδες να μην γίνει το αεροδρόμιο έγιναν πια ανύπαρκτες.

Υπάρχει ακόμη μια, αλλά, μόνο μια, αλλά πολύ σημαντική, ελπίδα.

Οι κυβερνήτες μας κι η ανάδοχος, να αναγνωρίσουν, πως αναπόσπαστο μέρος της **σύμβασής τους, είναι και όλες, αναλυτικά, οι προβλέψεις της νομοθεσίας, εθνικής και κοινοτικής και πως οφείλουν να τις σεβαστούν**. Τόσο για την εκτέλεση, όσο και για τη λειτουργία του αεροδρομίου, όταν τελειώσει.

Ο βασικός πυρήνας αυτών των προβλέψεων είναι,

- οι κανόνες προστασίας του οικοσυστήματος και
- οι κανόνες του ανταγωνισμού.

Η ανάδειξη, η εξειδίκευσή τους κι ο αγώνας για την εφαρμογή τους αποτελούν τους σκοπούς του σημειώματος.

Που συμπυκνώνονται σε μια φράση μόνο, Μια...

Ειρηνική, Λευκή επανάσταση:

Με σκοπό την πιστή εφαρμογή των νόμων για ένα κοινό σκοπό.

Την προστασία του οικοσυστήματος και του ανταγωνισμού.

Το αεροδρόμιο, μια κι έγινε πια πραγματικότητα, ας γίνει τουλάχιστον ένα φωτεινό παράδειγμα, πρότυπο, που θα λειτουργεί υπηρετώντας το οικοσύστημα και τον ανταγωνισμό, όπως ακριβώς ορίζει ο νόμος και όχι μόνο, όπως θα το διαβάζουμε στις περιλήψεις των Περιβαλλοντικών Μελετών και στα τυπικά πρωτόκολλα παράδοσης, παραλαβής ή επιθεωρήσεων.

Με τη συνεχή και άγρυπνη παρακολούθηση της κατασκευής και της λειτουργίας του αεροδρομίου, που θα εγγυώνται, ότι το οικοσύστημα κι ο ανταγωνισμός θα λειτουργούν και θα εξασφαλίζουν τη μεγιστοποίηση και υπερίσχυση του κοινωνικού και οικοσυστημικού οφέλους.

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ

Η Λευκή, Ειρηνική Επανάσταση θα περιλαμβάνει δράσεις, όπως:

- Τη δημιουργία συμμαχιών ανάμεσα στους φορείς της αυτοδιοίκησης και ιδιωτικούς εθελοντικούς φορείς
- Αέναες κοινές πρωτοβουλίες ενημέρωσης, διενέργειας διαβουλεύσεων, ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των πολιτών
- Αφύπνιση και συμμετοχή των νέων με την ενεργοποίηση των Τοπικών Συμβουλίων των Δήμων
- **Άμεση** ενεργοποίηση της Χωροταξικής και Πολεοδομικής νομοθεσίας με τους συγκεκριμένους μερικότερους, στόχους της, όπως ιδίως
 - άμεσης εκπόνησης του Χωροταξικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης με εστίαση στον Υποδοχέα Επενδυτικής Δραστηριότητας του νέου αεροδρομίου,
 - άμεσης εκπόνησης Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων με άμεση ανάληψη πρωτοβουλιών από όλους τους Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου,
 - άμεσης ανάκλησης των αποφάσεων της Περιφέρειας για την εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης, προκειμένου τα σχετικά κονδύλια αντί να διασπαθιστούν να διατεθούν συστηματικότερα για την υλοποίηση της γενικότερης στρατηγικής,
- Ανάληψη διαδημοτικής πρωτοβουλίας από το Δήμο Καστελίου και τους γειτονικούς για την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου Βόσκησης, εντός και εκτός περιμέτρου του Υποδοχέα Επενδυτικής Δραστηριότητας (αεροδρόμιο)

- **Την έναρξη μιας ουσιαστικής, δεύτερης ριζική αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής** με την ανάληψη άμεσων πρωτοβουλιών από τη διαδημοτική ένωση δυνάμεων που θα περιλαμβάνουν δράσεις ευρύτατης δημοσιότητας γύρω από με επί μέρους άξονες, όπως ιδίως:
 - Την κάλυψη των υστερήσεων που καταγράφονται στην 4^η έκθεση αξιολόγησης της ΕΕ. Λόγω της σημασίας τους προσαρτώνται στο σημείωμα, ως Παράρτημα.
 - Την εκπόνηση Προγράμματος βασικών και συμπληρωματικών μέτρων για την υλοποίηση των ΣΔΛΑΠ.
 - Άμεση ενεργοποίηση του Συμβουλίου Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
 - Την ανάδειξη της ανάγκης εφαρμογής των αρχών, ότι «ο ρυπαίνων πληρώνει» και «one out, all out»
 - Την άμεση καταγραφή, μελέτη και αξιολόγηση της ποσοτικής και χημικής κατάστασης των υδάτων, ιδιαιτέρως λαμβανομένων υπόψη, της φθίνουσας ποσοτικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων της περιοχής του Υποδοχέα, της κακής χημικής κατάστασης του υδατικού συστήματος των Ρουσοχωριών και του γειτονικού της πεδιάδας της Μεσσαράς.
 - Την εξέταση χαρακτηρισμού περιοχών, όπως των υδατικών συστημάτων του πυρήνα του Υποδοχέα, ως ευπρόσβλητης περιοχής
 - Τη διεκδίκηση ουσιαστικής συμμετοχής στο έργο της εκπόνησης της 2^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ και Προγραμμάτων Μέτρων.
 - Την αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, που παρέχονται από την ΕΕ, όπως ιδίως της τεχνικής βοήθειας για δράσεις ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης, εκπαίδευσης υλοποίησης προγραμμάτων μέτρων,
- Τη συμβολή για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου καταγραφής και προστασίας του οικοσυστήματος, ώστε να αποτελέσει τη σπονδυλική στήλη που επιτρέπει την ενεργοποίηση όλων των πτυχών της ειρηνικής λευκής επανάστασης,
- Την επιδίωξη συσπείρωσης όλων των δημοτών της Περιφέρειας Κρήτης και τη συσπείρωσή τους για τον κοινό σκοπό.

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ:

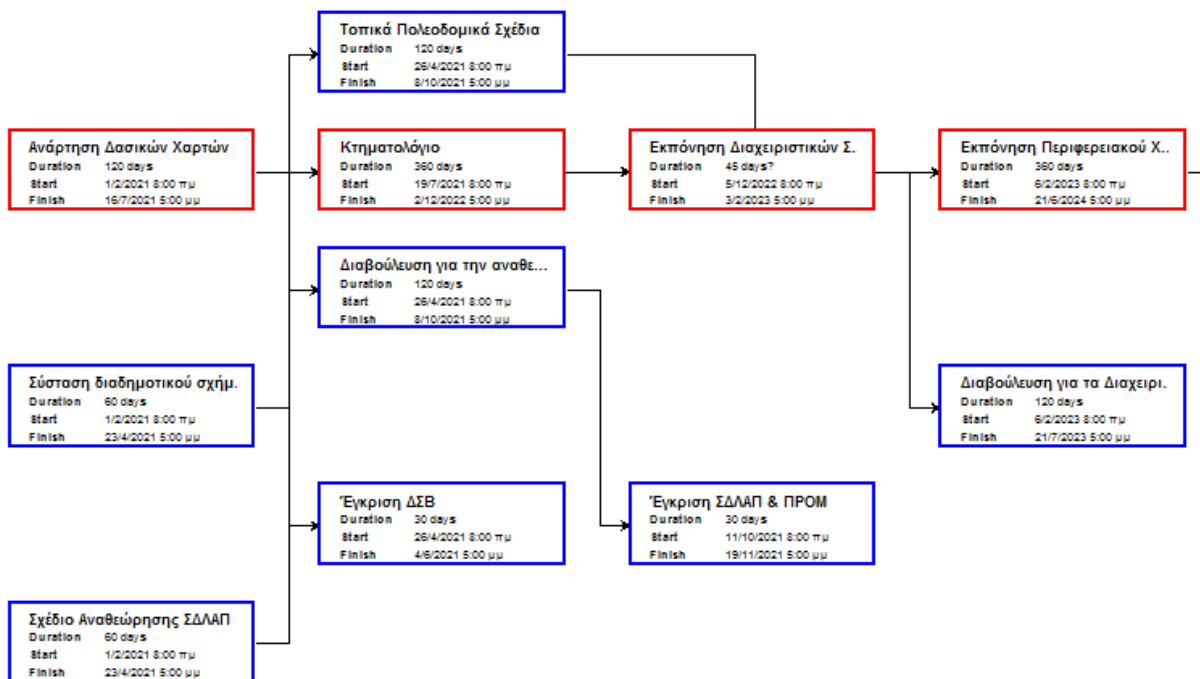
- Η κατάσταση και η διαχείρισή της χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερη πολυπλοκότητα. Μπορεί να φαίνεται αρχικά δύσκολη, αν εξεταστούν υπό το πρίσμα των ασφυκτικών προθεσμιών για την κατασκευή του αεροδρομίου, αλλά και του χρόνου που απαιτεί η ο σχεδιασμός, η οργάνωση και η υλοποίηση της ειρηνικής, λευκής επανάστασης.
- Όμως, μερικές παρατηρήσεις.
 - Η πρώτη, είναι ότι η εφαρμογή κανόνων διαχείρισης έργου επιτρέπει την ιεράρχηση των ενεργειών, ώστε να είναι εφικτός και άμεσος ο σχεδιασμός και υλοποίηση συντονισμένης δράσης.
 - Η δεύτερη, ότι ο στόχος της λευκής, ειρηνικής επανάστασης είναι να μην ξεχνούμε, η κατασκευή, αλλά και η λειτουργία του αεροδρομίου, που θα διαρκέσει δεκαετίες, θα

σφραγίσει το μέλλον του νησιού μας και θα επηρεάσει πολλές μελλοντικές γενιές, ώστε η παρακολούθηση της αειφορικής λειτουργίας του, όπως επιτάσσουν οι κανόνες προστασίας του οικοσυστήματος και του ανταγωνισμού αποτελεί δικαίωμα και υποχρέωση όλων.

- Η τρίτη, ότι οι άξονες και οι δράσεις προστασίας του οικοσυστήματος και του ανταγωνισμού που σκιαγραφήθηκαν μπορούν να σχεδιαστούν, ως αντικείμενο διαχείρισης έργου και υποέργων με την αξιοποίηση των αρχών του γραμμικού προγραμματισμού, Το έργο θα είναι το αποτέλεσμα της προσπάθειας μιας ισχυρής εθελοντικής ομάδας κρούσης που μπορεί να σχηματιστεί στη βάση της διαδημοτικής συνεργασίας που προαναφέρθηκε και θα περιστοιχιστεί από τη συσπείρωση και εθελοντική ένωση ισχυρών ιδιωτικών δυνάμεων.

Μια πρωτόλεια αποτύπωση του περιεχομένου ενός τέτοιου έργου, αποτολμάται στο επόμενο πρόχειρο σκαρίφημα δικτύου εκτέλεσης ενός τέτοιου έργου:

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η έναρξη της εκτέλεσης του έργου κατασκευής του νέου αεροδρομίου συμπίπτει με την ύπαρξη σημαντικών εκκρεμοτήτων ή εξελίξεων που είναι, μεταξύ άλλων:

- 1) Επισπεύδεται η εκτέλεση του νέου αεροδρομίου, ενώ την ίδια χρονική συγκυρία η Κεντρική Διοίκηση και η Περιφέρεια Κρήτης αντιμετωπίζουν την ανάγκη και πρόκληση του νέου χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, της υλοποίησης των αρχών της εδαφικής συνοχής και της βιώσιμης ανάπτυξης με βάση και τα πρόσφατα νομοθετήματα του 2020 του ΥΠΕΝ. Απέναντι σ' αυτές τις ανάγκες, τίποτε το ουσιαστικό έχει εκκινήσει ακόμη.
- 2) Η Κυβέρνηση έχει δρομολογήσει την εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης πριν μάλιστα από την οριστικοποίηση των δασικών χαρτών και του Κτηματολογίου και η Περιφέρεια Κρήτης, όπως και άλλες για τις περιοχές τους, έχει την ευθύνη διαχείρισης του σημαντικού αυτού έργου για την περιοχή της,
- 3) Η Κυβέρνηση, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, η Περιφέρεια και οι Τοπικές Αρχές αντιμετωπίζουν σοβαρότατες υστερήσεις στη διαχείριση των υδάτων, που επιβεβαιώνονται από την ενδιάμεση αξιολόγηση της 1^{ης} Αναθεώρησης, τις παρατηρήσεις ενόψει της 2^{ης} αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του 13^{ου} Υδατικού Διομερίσματος, της Περιφέρειας Κρήτης.
- 4) Οι υστερήσεις καταγράφονται και στα δύο κείμενα αναφορών που αναφέρθηκαν,
- 5) Καταγράφονται, όμως τόσο στην 4^η Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Ιουλίου του 2018,
- 6) Ενώ καταγράφονται έμμεσα και στην 5^η Έκθεση της ΕΕ για την εφαρμογή της Οδηγίας για τα νερά, με τη μορφή της μομφής, ότι η χώρα μας δεν υπέβαλε τα στοιχεία που όφειλε και ακολούθως η πρόοδος της δεν μπορεί να αξιολογηθεί,

Οι υστερήσεις αυτές είναι προφανές, ότι επηρεάζουν άμεσα και απειλούν την ομαλή εκτέλεση του έργου.

Μια απάντηση, αν αποτολμηθεί, ότι η χώρα και η Περιφέρεια διαχειρίζονται παράλληλα αυτές τις εκκρεμότητες, ηχεί σ' αυτή, ως τουλάχιστον φαιδρή και παιδική.

Αν ληφθούν υπόψη, ενδεικτικά μάλιστα, παρατηρήσεις και προβλήματα με τα ΣΔΛΑΠ και τα ευχολόγια για τα Προγράμματα Μέτρων, όπως η φθίνουσα πορεία της ποσοτικής κατάστασης των υδάτων, ακόμη και στον πυρήνα του Υποδοχέα επενδυτικής δραστηριότητας, το αεροδρόμιο, η κακή χημική κατάσταση βασικών για τη λειτουργία του αεροδρομίου υδατικών συστημάτων, η διαπίστωση, ότι συντρέχουν λόγοι ανακήρυξης αυτών των υδατικών συστημάτων, ως νέων ευπρόσβλητων περιοχών, η ανυπαρξία ακόμη δασικών χαρτών, η μη ολοκλήρωση του κτηματολογίου, η ανυπαρξία ουσιαστικών τοπικών πολεοδομικών σχεδίων και σύγχρονου, περιφερειακού χωροταξικού σχεδιασμού, ενώ ο εκποτισμός των κατοίκων του αεροδρομίου άρχισε ήδη, η ουσιαστική αγνόηση της 4^{ης} Έκθεσης της ΕΕ του Ιουλίου του 2018 για την πρόοδο της χώρας και στην Περιφέρεια Κρήτης για την Εφαρμογή της Οδηγίας των Νερών και πολλά άλλα.

Παράρτημα:

Απόσπασμα σε ελεύθερη μεταφορά από την 4^η Έκθεση αξιολόγησης της Προόδου της χώρας από την ΕΕ για την εφαρμογή της Οδηγίας των Νερών (**καθυστερήσεις, αστοχίες, αποτυχίες και οδηγίες στη χώρα μας**):

- ✓ Τα Παραρτήματα των ΣΔΛΑΠ στα **ΥΔ 13** και 14 παρέχουν ανεπαρκείς πληροφορίες και δεν εναρμονίζονται με τα υπόλοιπα ΣΔΛΑΠ της χώρας, όσον αφορά την πληρότητα, τη σαφήνεια και τα αποδεικτικά στοιχεία,
- ✓ το νέο Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης δεν είναι πλήρως λειτουργικό.
 - Δεν έχουν αναπτυχθεί και τεθεί σε λειτουργία.
- Όλα τα υδατικά συστήματα δεν ταξινομούνται σύμφωνα με μεθόδους συμβατές με την Οδηγία.
- Δεν χρησιμοποιείται η αρχή του *one-out all out* σε όλους τους τομείς¹.
- Τα δεδομένα δεν συλλέγονται σε τακτική βάση για όλα τα σχετικά ποιοτικά στοιχεία.
- Οι συστάσεις των ΣΔΛΑΠ σχετικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του Εθνικού Προγράμματος Παρακολούθησης δεν εξετάζονται προσεκτικά και δεν σημειώνεται συνέχεια στις δράσεις για την εφαρμογή τους.
- Τα δεδομένα του νέου Εθνικού Προγράμματος Παρακολούθησης δεν είναι ποιοτικά εξασφαλισμένα, οργανωμένα και αρχειοθετημένα.
- Τα δεδομένα αυτά δεν διατίθενται σε όλους τους χρήστες και στο ευρύ κοινό μέσω εύκολα προσβάσιμων μορφών.
- ✓ Δεν αναπτύσσονται και δεν διαθέτονται στο κοινό εθνικά έγγραφα καθοδήγησης, τα οποία να εξετάζουν τα βασικά στάδια εφαρμογής.
- ✓ Έχουν εντοπιστεί σημαντικές αδυναμίες (
 - χαρακτηρισμός πιέσεων,
 - τυπολογία,
 - συνθήκες αναφοράς,
 - παρακολούθηση και ομαδοποίηση υδατικών συστημάτων,
 - μέθοδοι ταξινόμησης κατάστασης κλπ.),

παρά την αναγκαιότητά τους για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την Οδηγία και την επίτευξη αυξημένης συγκρισιμότητας και διαφάνειας.

- ✓ Οι πληροφορίες που λαμβάνονται σχετικά με τη χημική ρύπανση είναι ανεπαρκείς (**ιδίως για το υδατικό διαμέρισμα 13 της Περιφέρειας Κρήτης**). Παρατηρούνται κενά που πρέπει να καλυφθούν στην παρακολούθηση, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης του υδραργύρου και άλλων σχετικών ρύπων στους βιότοπους και την παρακολούθηση των τάσεων στους βιότοπους και τα ιζήματα.

¹ Η αρχή «ένα έξω όλα έξω (one out all out)» αποτελεί βασική αρχή που αντικατοπτρίζει την ολοκληρωμένη προσέγγιση της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα (ΟΠΥ⁽⁹⁾) για την προστασία των υδάτινων πόρων και των συναφών υδάτινων οικοσυστημάτων. Τα ποιοτικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στον ορισμό της οικολογικής κατάστασης παρέχουν μια ολιστική εικόνα της υγείας του υδάτινου περιβάλλοντος. Το συνολικό καθεστώς θα ήταν «καλό» μόνο εάν όλα τα στοιχεία που περιλαμβάνονται θεωρούνται τουλάχιστον «καλά». Αυτό διασφαλίζει ότι αντιμετωπίζονται όλες οι πιέσεις που μπορούν να υποβαθμίσουν την κατάσταση των υδάτων και αποτελεί εγγύηση της περιβαλλοντικής ακεραιότητας των στόχων της οδηγίας. Σεβόμενοι την αρχή αυτή κατά την αξιολόγηση της συνολικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων, πολλά κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των Κάτω Χωρών, κοινοποιούν την πρόοδο που έχει επιτευχθεί προς την κατεύθυνση της «καλής» κατάστασης μέσω πρόσθετων δεικτών σε επίπεδο επιμέρους ποιοτικών στοιχείων⁽⁹⁾. Η Επιτροπή συνεργάζεται επίσης με τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη παρόμοιων δεικτών σε επίπεδο ΕΕ για τα δεύτερα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού (ΣΔΠ) που αναμένεται τον Δεκέμβριο του 2015.

- ✓ **Δεν διασφαλίζεται στα ΣΔΛΑΠ καλύτερη κατανόηση και προσδιορισμός των κύριων κινδύνων και πιέσεων σε κάθε λεκάνη απορροής ποταμού, με βάση λεπτομερείς εναρμονισμένες μεθοδολογίες και με βάση ενοποιημένα και αξιόπιστα δεδομένα.**
- ✓ Παρά το ότι η ανάπτυξη υγιών μεθοδολογιών για την αντιμετώπιση των υδρομορφολογικών πιέσεων είναι ιδιαίτερα επείγουσα, παρατηρούνται,
 - έλλειψη μεθόδων εκτίμησης της οικολογικής κατάστασης ευαίσθητων στις υδρομορφολογικές πιέσεις,
 - ασαφής διαδικασία για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των τροποποιημένων και τεχνητών υδατικών συστημάτων με αποτέλεσμα να είναι πολύ πιθανό ότι σημαντικές υδρομορφολογικές πιέσεις παραβλέπονται εντελώς στη διαδικασία εφαρμογής.
 - Λείπει η αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεων των "μικρότερων" τροποποιήσεων, όπως φράγματα κάτω των 15 m, απομακρύνσεις υλικών από το βυθό, αποστραγγίσεις, κλπ., συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στα μεταβατικά ύδατα.
- ✓ Όσον αφορά τις υδρομορφολογικές πιέσεις
 - λείπει μια ορθή αξιολόγηση που θα επέτρεπε να ληφθούν μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεων (π.χ. αποκατάσταση ποταμών, απομάκρυνση των κατασκευών κ.λπ.).
 - Οι υδρομορφολογικές πιέσεις από τη γεωργία στις λεκάνες απορροής δεν έχουν ερευνηθεί επαρκώς.
 - Επιπλέον, τα μέτρα που λαμβάνονται όσον αφορά τη γεωργία δεν είναι συγκεκριμένα και δεν υπάρχουν αξιόπιστα θετικά αποτελέσματα όσον αφορά τους στόχους της Οδηγίας.
- ✓ Μεγάλος αριθμός υδατικών συστημάτων βρίσκονται σε "άγνωστη" κατάσταση και αυτό οδηγεί στο να αποτυγχάνουν οι στόχοι της Οδηγίας.
- ✓ **Περιορισμένες πληροφορίες δίνονται για την κατάσταση των γεωτρήσεων, των πιθανών επιπτώσεών τους και τους τρόπους αντιμετώπισής τους.**
- ✓ Δεν υπάρχει σαφής σχέση μεταξύ των μέτρων διαχείρισης και προστασίας των νερών και της αξιολόγησης της κατάστασης.
- Παρατηρούνται και δεν αντιμετωπίζονται κενά στα στάδια που οδηγούν στο πρόγραμμα μέτρων, όπως,
 - η εκτίμηση της πίεσης και των επιπτώσεων,
 - η παρακολούθηση και η ταξινόμηση της κατάστασης και οδηγεί σε αποτυχία επίτευξης των στόχων της Οδηγίας.
- ✓ Στο Πρόγραμμα Μέτρων, λείπουν ουσιαστικές πληροφορίες σχετικά
 - με το πεδίο εφαρμογής,
 - το χρονοδιάγραμμα και
 - τη χρηματοδότηση των μέτρων ώστε η προσέγγιση για την επίτευξη των στόχων να είναι σαφής και η φιλοδοξία στο Πρόγραμμα Μέτρων να είναι διαφανής.
- ✓ Παρατηρείται
 - περιορισμένο επίπεδο φιλοδοξίας και
 - έλλειψη σαφήνειας στο Πρόγραμμα Μέτρων όσον αφορά τα αναμενόμενα αποτελέσματα που πρέπει να διορθωθούν.
- ✓ Ότι η χώρα μας έχει περιοριστεί να προτείνει με το Πρόγραμμα Μέτρων κυρίως διοικητικές πράξεις που όμως δεν μπορούν να κάνουν τη διαφορά (ιδιαίτερα με το δεδομένο, ότι δεν εφαρμόζονται).

- ✓ Περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Μέτρων έργα που βρίσκονται σε προφανή σύγκρουση με την Οδηγία
 - (π.χ. νέα φράγματα που δεν δικαιολογούνται δεόντως, νέα έργα αρδευτικού δικτύου).
 - Λείπει ο ενδεδειγμένος έλεγχος των εν λόγω έργων που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Μέτρων, προκειμένου να ελεγχθεί εάν πρόκειται πραγματικά για μέτρα σχετικά με την Οδηγία.
- ✓ Αντίθετα, περιλαμβάνεται πολύ περιορισμένη χρηματοδότηση για "βασικά" μέτρα της Οδηγίας για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων (π.χ. αποκατάσταση/ μετριασμός κ.λπ.) και λείπουν οι σαφείς δεσμεύσεις για μετά το 2015.
- ✓ Δεν υπάρχει σαφής διαχωρισμός των μέτρων που
 - αποσκοπούν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας
 - από μέτρα που αποσκοπούν στην αύξηση της παροχής νερού και άλλων στόχων.
- ✓ Δεν έχει αναπτυχθεί πλήρως η οικονομική ανάλυση της χρήσης του νερού (συμπεριλαμβανομένων,
 - των αρχών "ο ρυπαίνων πληρώνει",
 - ενός σαφούς ορισμού των υπηρεσιών ύδρευσης,
 - της εναρμόνισης των μεθοδολογιών και των δεδομένων σε όλα τα ΣΔΛΑΠ.
 - Δεν έχει διασφαλιστεί ότι
 - τα τιμολόγια/τέλη ύδρευσης οδηγούν σε επαρκή ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης
- ✓ Δεν παρέχει κίνητρα
 - στους χρήστες και ιδιαίτερα
 - στη Γεωργία να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους υδάτινους πόρους.
 - Δεν γίνεται αντιληπτό πόσο επείγουσα είναι η εφαρμογή μέτρων για
 - την ανάκτηση του κόστους και
 - την τιμολόγηση του νερού βάσει κοινής προσέγγισης σε όλες τις λεκάνες απορροής, προκειμένου να εκπληρωθούν οι απαιτήσεις της Οδηγίας και να επιτευχθεί οικονομική βιωσιμότητα.
- ✓ Δεν υπάρχει οποιαδήποτε εξέταση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής,
 - ώστε να θωρακιστούν τα ΣΔΛΑΠ και
 - τα αντίστοιχα Προγράμματα Μέτρων
- ✓ Αν και επιδοκιμάζεται η προσθήκη των σχεδίων διαχείρισης της ξηρασίας που αναπτύχθηκαν ως συμπληρωματικά προς τα ΣΔΛΑΠ, περισσότερο εκτός των Υδατικών Διαμερισμάτων 13 και 14 πρέπει να προχωρήσουν ένα βήμα παραπέρα, να εναρμονιστούν περισσότερο και να εξελιχθούν σε επιχειρησιακό επίπεδο με τις "προτάσεις μέτρων" να εφαρμόζονται σε τομείς όπου χρειάζεται..

...Λείπουν οι δράσεις εξασφάλισης της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης ικανοτήτων και εμπειρίας στη διαχείριση των υδάτων, με βάση επαρκείς πόρους και προσωπικό που είναι διαθέσιμα σε όλα τα σχετικά διοικητικά επίπεδα.....

ΕΕ-Αναφορά αξιολόγησης δράσεων υλοποίησης της Οδηγίας των Νερών στην Ελλάδα, Ιούλιος 2018

- ✓ Καταγράφεται η αποτυχία του σχεδιασμού όσον αφορά τις οι αρχές που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των υδάτων είναι πλήρως υπεύθυνες για το περιεχόμενο και την ανάπτυξη των ΣΔΛΑΠ.
 - Έμμεσα αμφισβητείται η εκχώρηση δραστηριοτήτων σε συμβούλους και ερευνητές, των οποίων η υποστήριξη μπορεί να είναι συχνά απαραίτητη,

αλλά όμως πρέπει να διασφαλίζεται η ιδιοκτησία της Λεκάνης Απορροής από τις αρχές

- για την ενσωμάτωση των αρχών και των υποχρεώσεων της Οδηγίας στην πράξη και
 - την αποφυγή της αποσύνδεσης της διαδικασίας σχεδιασμού από την πραγματικότητα της διαχείρισης των υδάτων.
- ✓ **Λείπουν οι δράσεις**
- εξασφάλισης της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης ικανοτήτων και εμπειρίας στη διαχείριση των υδάτων,
 - με βάση επαρκείς πόρους και
 - προσωπικό που είναι διαθέσιμα σε όλα τα σχετικά διοικητικά επίπεδα.

- ✓ η διαδικασία διαβούλευσης πρέπει να ενισχυθεί. Θα πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να εξασφαλιστεί η ενεργός συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών και οι παρατηρήσεις θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη με πιο διαφανή τρόπο.

ΕΕ-Αναφορά αξιολόγησης δράσεων υλοποίησης της Οδηγίας των Νερών στην Ελλάδα, Ιούλιος 2018

- ✓ Καταγράφεται, ότι η διαδικασία διαβούλευσης πρέπει να ενισχυθεί.
- Θα πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να εξασφαλιστεί η ενεργός συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών και
 - οι παρατηρήσεις θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη με πιο διαφανή τρόπο.

Δυστυχώς για να θυμηθούμε τον Αϊνστάϊν, διατηρώντας τον τρόπο σκέψης που είχαμε όταν δημιουργήσαμε τα προβλήματα, οι ελπίδες μας ριζικών αλλαγών και χιτισίματος εμπειρίας και γνώσης είναι λιγιστές. Αυτό δείχνει και η παρατήρηση, ότι αν και πέρασαν ήδη 2 ½ χρόνια από την αρνητική αξιολόγηση της χώρας από την ΕΕ στο ζήτημα της σωστής διαχείρισης των νερών, που ελάχιστα είδε το φως της δημοσιότητας ή στο ζήτημα γιατί λείπει η χώρα μας από την 5^η έκθεση αξιολόγησης εφαρμογής της Οδηγίας Πλαισίου, που όμως παρέμεινε ασχολίαστη, **τίποτε διορθώθηκε.**

Φεβρουάριος 2021

Για την ΑΜΚ «Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ»

Μιχάλης Τσαγκατάκης